

Persoonsgericht tuchtrecht

De NBA is een organisatie van individuen en niet van kantoren, schreef NBA-voorzitter Kris Douma in het vorige nummer. Bij de controle van de jaarrekening is de inbreng van het kantoor groot, maar is de tekenend accountant individueel aansprakelijk tegenover de tuchtrechter. Kantoren kunnen onder meer een boete krijgen van de toezichthouder als zij zich niet houden aan de voorschriften. Maar als je het hebt over gedragsregels, praat je over personen. De tuchtrechtspraak richt zich dus op individuen.

Het tuchtrecht is geen strafrecht, al wordt dat soms zo gevoeld. In het strafrecht zoekt de rechter naar een straf die recht doet aan de ernst van het feit en de persoon van de dader. In het tuchtrecht doet de persoon van de dader er minder toe en gaat het vooral om de ernst van het feit. De tuchtrechtspraak is weliswaar persoonsgericht, maar wil toch vooral duidelijk maken wat de gedrags- en beroepsregels onder omstandigheden verlangen van de accountant. De persoon doet er alleen toe bij de hoogte van de maatregel. Zo maakt het bij een gegronde klacht verschil of de accountant de verwijtbaarheid van de handelwijze inziet en of deze niet eerder in de fout is gegaan.

Negatieve publiciteit

Eind oktober berichtte AccountantWeek over een accountant van BDO UK, die is betrapt op het 'verdraaien' van het controledossier. "Eerder werd KPMG UK beboet wegens sjoemelen met dossiers", aldus het bericht. In Nederland hebben zich helaas al eerder gevallen van dossierfraude voorgedaan.

In augustus heeft de Accountantskamer een tijdelijke doorhaling voor drie maanden opgelegd aan een accountant-administratieconsulent die een jaarrekening goedgekeurde ondanks een gebrek aan controle-informatie. De toezichthouder heeft hier niet geklaagd over de fraude met twee controledossiers in het zicht van de AFM-toetsing.

In september 2022 bevestigt het College van Beroep voor het bedrijfsleven de tijdelijke doorhaling voor twee maanden van een accountant van BDO, die na afgifte van de controle-

verklaring nog substantiële wijzigingen aanbracht in het controledossier en zo de AFM misleidde (20/473).

BDO heeft deze accountant na 26 jaar trouwe dienst de laan uitgestuurd. De accountant vindt dat hij daarom een lichtere maatregel moet krijgen, ook al omdat hij door de negatieve publiciteit genoeg is 'gestraft'. Het college weegt deze persoonlijke omstandigheden echter niet mee.

Imtech en inzicht

Nadat de AFM aan KPMG eerder een boete oplegde wegens de gebrekkige controle bij Royal Imtech NV, en het kantoor via de VEB een schikking trof met gedupeerde beleggers, heeft de tuchtrechter zijn afkeuring uitgesproken over de controle van de (enkelvoudige en geconsolideerde) jaarrekening 2011. De eindverantwoordelijke groepsaccountant tekende vergeefs hoger beroep aan, onder meer tegen de tijdelijke doorhaling voor drie maanden (20/132, 20/133, 20/134 en 20/135). De accountant vindt die maatregel om vier redenen te zwaar. Ten eerste hebben kantoorgenoten de fraude zelf ontdekt dankzij hun doortastende optreden. Ten tweede legt de Accountantskamer Standaard 600 uit op een manier die de accountant niet had kunnen voorzien.

'Het tuchtrecht is geen strafrecht, al wordt dat soms zo gevoeld.'

College van Beroep voor het bedrijfsleven

20/473

Maatregel: tijdelijke doorhaling voor twee maanden

ECLI:NL:CBB:2022:614

College van Beroep voor het bedrijfsleven

20/132, 20/133, 20/134 en 20/135

Maatregel: tijdelijke doorhalingen voor drie resp. één maand en berisping

ECLI:NL:CBB:2022:330

Accountantskamer

20/1961 Wtra AK

Maatregel: tijdelijke doorhaling voor drie maanden

ECLI:NL:TACAKN:2022:34

Ten derde is de accountant al gestraft door de negatieve publiciteit. Tot slot zijn de tuchtklachten een grote belasting voor de aangeklaagde accountant.

Naar aanleiding van de uitspraak schreef deze accountant, Willem Riegman, een opinie op Accountant.nl. Daarin concludeert hij: "Los van alle kritiek die de tuchtrechters hebben op de controles van Imtech en Steinhoff, is bij beide zaken de fraude naar buiten gekomen door het optreden van accountants. Dat mag weleens hardop worden gezegd. Het laat zien dat accountantscontrole toegevoegde waarde heeft, ook als het gaat om fraude." Riegman kreeg vooral bijval voor de opinie, omdat hij zich na de tik op de vingers openlijk uitsprak. Dat zouden meer accountants moeten doen, is de teneur van de reacties.

Les

De opinie getuigt echter van een gebrek aan inzicht in de kern van de uitspraak. Riegman gaat niet in op de gegronde verwijten en herhaalt delen van zijn verweer, die in hoger beroep zijn weggewuifd. Het college onderstreept dat hij en

de andere groepsaccountant, die geen hoger beroep aantekende, te kort zijn geschoten. Zo hebben zij niet doorgevraagd toen bij materiële posten significante aangelegenheden onopgehelderd bleven en er bijvoorbeeld een bankverklaring ontbrak. Dat zij niet hebben gehandeld zoals van hen mag worden verwacht, raakt juist de kern van hun rol als groepsaccountant bij opzet en uitvoering van de controle. Door deze taak te veronachtzamen is er een goedkeurende verklaring afgegeven, terwijl daarvoor onvoldoende deugdelijke grondslag bestond. Het college rekent dit de accountants "zeer ernstig" aan.

Deze column moet niet te persoonlijk worden. Zeker nu Riegman dacht naar eer en geweten te hebben gehandeld en er zo'n keihard oordeel is gevolgd. Het gaat mij erom wat de beroepsgroep kan leren van de uitspraak. Daarom had Riegman naar mijn oordeel meer bijval verdiend, als hij had aangegeven wat hij beter had kunnen doen.

Of ligt het niet op de weg van het individu en juist meer op die van het kantoor om aan te geven welke les is getrokken uit een uitspraak? In het transparantieverslag zou dat in ieder geval niet misstaan. ←